

NORGES HØYESTERETT

Den 3. september 2009 ble det av Høyesterett, med dommerne Gjølstad, Matningsdal, Skoghøy, Utgård og Indreberg, i skriftlig sak

HR-2009-01747-A, (sak nr. 2009/743), sivil sak, anke over dom:

A (advokat John Christian Elden)

mot

B
If skadeforsikring NUF (advokat Lars Brun)

avsagt slik

D O M :

- (1) Saken gjelder særskilt sivil anke over erstatningskrav pådømt i straffesak, jf. straffeprosessloven § 435.
- (2) A ble ved tiltalebeslutning utferdiget av Oslo statsadvokatembeter 31. august 2007 tiltalt for en rekke straffbare handlinger. Post III i tiltalebeslutningen lød:

”III Straffeloven § 233, jf. § 49
For å ha forsøkt å forvolde en annens død.

Grunnlag er følgende forhold eller medvirkning til disse:

Nr. 1 A:

a) Tirsdag 31. januar 2006 ca. kl. 00:25 i ----veien -- i Y, etter å ha forsøkt å inndrive penger fra C uten at pengene ble betalt til ham, fikk han en for politiet ukjent person til å avfyre ca. 11 skudd med UZI 9 mm maskinpistol mot boligen til C hvor C og hans nærmeste familie befant seg. Flere av skuddene gikk gjennom veggene og inn i boligen. Han lyktes ikke i sitt forsøk da ingen ble truffet av skuddene.

Nr. 1 A:

b) Til tid og på sted som beskrevet i post IIIa, forholdt han seg som der beskrevet overfor D.

Nr. 1 A:

c) Til tid og på sted som beskrevet i post IIIa, forholdt han seg som der beskrevet overfor E.

Nr. 1 A:

d) Til tid og på sted som beskrevet i post IIIa, forholdt han seg som der beskrevet overfor F.

Nr. 1 A:

e) Fredag 11. august 2006 ca. kl. 02:00 i -----veien -- i Z, avfyrte han i alt 17 skudd med Scorpion cal. 7,65 maskinpistol og en revolver eller pistol cal. 38 mot boligen til G som lå og sov. Flere av skuddene gikk gjennom veggen og inn i boligen. Han lyktes ikke i sitt forsøk da G ikke ble truffet av skuddene.”

- (3) I forbindelse med straffesaken fremmet påtalemyndigheten sivile krav mot A på vegne av de fornærmede i saken, jf. straffeprosessloven § 427 jf. § 3. Blant annet ble det i tilknytning til tiltalens post III a – d på vegne av If skadeforsikring NUF fremmet et krav på kr 118 361, og på vegne av B et krav stort kr 6 000. Begge kravene hadde sitt grunnlag i økonomisk tap som følge av skuddskader på Bs bil.
- (4) Oslo tingrett avsa 3. juni 2008 dom i straffesaken mot A og to medtiltalte. For så vidt gjelder A har dommen slik domsslutning:
- ”3. **A, født 9. 8.1977, frifinnes for tiltalen post I, II, III e og IV.**
4. **A, født 9.8.1977, dømmes for overtredelse av straffeloven § 233 jfr. § 49, straffeloven § 292 jfr. § 291, straffeloven § 227 annet straffalternativ jfr. § 232 tredje punktum, straffeloven § 161, våpenloven § 33 første ledd annet punktum jfr. annet ledd jfr. tredje ledd jfr. § 27 b annet ledd og straffeloven § 171 nr. 2, til forvaring med en tidsramme på 8 – åtte – år og en minstetid på 4 – fire – år, jfr. straffeloven § 39c nr. 1. I tidsrammen og minstetiden fragår 655 – sekshundreogfemtifem – dager for utholdt varetekt.**
5. **A, født 9.8.1977, dømmes til å betale erstatning til Gjensidige forsikring med 63 971 – sekstitretusennihundreogsyttien – kroner, til Det Mosaiske Trossamfund med 15 000 – femtentusen – kroner, til Gjensidige forsikring med 28 333 – tjuetusetentrehundreogtrettitre – kroner, til G med 3000 – tretusen – kroner, til If skadeforsikring med 118 361 – hundreogattentusentrehundreogsekstien – kroner og til B med 6000 – sekstusen – kroner.
Oppfyllelsesfristen er 14 dager fra dommens forkynnelse.”**
- (5) A anket til Borgarting lagmannsrett. Anken gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalen post III a – d, straffutmålingen og erstatningene knyttet til de samme postene. Påtalemyndigheten motanket over bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for tiltalen post III e.
- (6) Borgarting lagmannsrett avsa 20. februar 2009 dom med slik domsslutning:

- ”1. A, født 9. august 1977, frifinnes for overtredelse av straffeloven § 233 jf § 49 – tiltalen post III a) – d).
2. Oslo tingretts domfellelse av A for overtredelse av straffeloven § 227 jf § 232 – tiltalen post VI – oppheves og A frifinnes.
3. A, født 9. august 1977, dømmes for overtredelse av straffeloven § 233 jf § 49 og for de forhold som er rettskraftig avgjort ved Oslo tingretts dom 3. juni 2008 til forvaring med en tidsramme på 8 – åtte – år og en minstetid på 3 – tre – år og 4 – fire – måneder, jf straffeloven § 39 c nr 1. I tidsrammen og minstetiden fragår 917 – nihundreogstyten – dager for utholdt varetektsfengsel.
4. A, født 9. august 1977, dømmes til å betale erstatning til If skadeforsikring NUF med 118 361 – etthundreogattentusentrehundreogsekstien – kroner og til B med 6.000 – sekstusen – kroner innen to uker fra forkynnelsen av dommen.”

- (7) A anket til Høyesterett over punkt 3 i domsslutningen. Ved Høyesteretts plenumsdom 12. juni 2009 i HR-2009-01192-P (sak nr. 2009/397) ble lagmannrettens dom, domsslutningen punkt 3, med ankeforhandling opphevet.
- (8) A har inngitt særskilt sivil anke etter tvistelovens regler, jf. straffeprosessloven § 435, over punkt 4 i lagmannsrettens domsslutning. Anken gjelder saksbehandlingen og bevisbedømmelsen.
- (9) Høyesteretts ankeutvalg fattet 14. mai 2009 slik beslutning:

”Anken over saksbehandlingen tillates fremmet for så vidt gjelder den problemstilling som i ankeerklæringen er benevnt som punkt c) – ”forholdet til hvilket bevismateriale som er lagt til grunn for fellelsen”. For øvrig tillates anken ikke fremmet, jf. tvisteloven § 30-4.”
- (10) I prosesskriv datert 25. mai 2009 meddelte ankemotpartene – If skadeforsikring NUF og B – gjennom sin prosessfullmektig at de hadde besluttet å frafalle sine krav mot A, jf. tvisteloven § 18-4 første ledd.
- (11) I prosesskriv 28. mai 2009 ba As prosessfullmektig om at det blir avsagt frifinnelsesdom, og at – da A er innvilget fri sakførsel for Høyesterett – det offentlige tilkjennes sakskostnader.
- (12) Ved forberedende dommers brev 8. juni 2009 ble det satt frist for partenes syn på muligheten for å kunne enes om å forlike saken, med heving av saken som resultat. Ankemotpartene ble innen samme frist også bedt om å uttale seg om den ankende parts krav om at det offentlige tilkjennes sakskostnader.
- (13) I prosesskriv 9. juni 2009 fastholdt As prosessfullmektig kravet om at det avsies frifinnelsesdom. Ankemotpartenes prosessfullmektig antok i prosesskriv 11. juni 2009 at det – under henvisning til den ankende parts prosesskriv 9. juni 2009 – må avsies frifinnelsesdom. I tillegg anmodet ankemotpartenes prosessfullmektig om at kun If Skadeforsikring NUF ilegges et eventuelt ansvar for sakskostnader.
- (14) Ved Høyesteretts ankeutvalgs beslutning 22. juni 2009 ble ankesaken overført til skriftlig behandling, jf. tvisteloven § 30-10 fjerde ledd.

- (15) *Høyesterett* bemerker at If skadeforsikring NUF og B har frafalt sine krav på et tidspunkt som medfører at kravene regnes som oppgitt, jf. tvisteloven § 18-4 første og annet ledd. A har krevd at saken tas opp til rettslig avgjørelse, jf. tvisteloven § 18-4 første ledd annet punktum, jf. § 30-8 første ledd jf. § 9-7. Høyesterett finner at vilkårene for å avsi frifinnelsesdom er til stede, og A blir etter dette å frifinne for kravene om erstatning fra If skadeforsikring NUF og B.
- (16) A – som er innvilget fri sakførsel for Høyesterett i medhold av rettshjelploven § 18 – har krevd at det offentlige tilkjennes sakskostnader i anledning ankesaken, jf. rettshjelploven § 23. Kravet tas til følge i relasjon til If skadeforsikring NUF, jf. tvisteloven § 20-2 første og annet ledd, og beløpet settes til 11 310 kroner med tillegg av merverdiavgift. Når det gjelder B, finner Høyesterett at det foreligger tungtveiende grunner som gjøre det rimelig at han fritas for ansvar for sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd, jf. § 20-6 første ledd. Etter det opplyste fremsatte B ikke selv erstatningskrav mot A før aktor i straffesaken foreslo dette under hovedforhandlingen i tingretten, uten at B i denne sammenheng ble gjort kjent med at dette kunne medføre ansvar for motpartens sakskostnader.
- (17) Dommen er enstemmig.

D O M S S L U T N I N G :

1. A frifinnes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler If skadeforsikring NUF til det offentlige 14 138 – fjortentusenetthundreogtrettiåtte – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne dom.
3. B fritas for erstatningsansvar for sakskostnader.

Riktig utskrift bekreftes: